

Górnośląskie Dni Dziedzictwa

Dziedzictwo kulturowe Górnego Śląska pozostaje wciąż największą z niewykorzystanych szans na promocję tego niezwykłego środkowoeuropejskiego regionu. W czasach, kiedy prawdziwą karierę robią pojęcia wielokulturowość i różnorodność, kiedy przenikanie się grup etnicznych i kulturowych oddziaływań postrzegane jest jako źródło twórczego napięcia, pełna dramatycznych zwrotów historia tej krainy staje się jej bezcennym atutem. Położenie regionu na skrzyżowaniu głównych szlaków Europy Środkowej i częste zmiany jego politycznej zależności sprzyjały chłonięciu wpływów. W efekcie górnośląskie dziedzictwo mieni się bogactwem inspiracji Wiednia, Pragi, Wrocławia, Krakowa, Berlina, Drezna, ale także Paryża, Antwerpii czy Rzymu. Stanowi zwierciadło, w którym odbijają się najważniejsze tendencje w kulturze Zachodu. W tym urozmaiconym krajobrazie szczególne walory prezentuje spuścizna epoki wielkiego przemysłu. Górny Śląsk, który w przeciwieństwie do wielu regionów przemysłowych uniknął wojennych zniszczeń i nie doświadczył gwałtownej modernizacji w drugiej połowie ubiegłego stulecia, jest ewenementem na skalę światową. Brak świadomości klasy znajdujących się na jego obszarze obiektów powoduje, że pomniki historii, które gdzie indziej z dumą zgłaszane są na listę światowego dziedzictwa UNESCO, tu niszczone w wyniku zaniedbania lub planowej dewastacji.

Górnośląskie Dni Dziedzictwa mają rozbudzić tę świadomość. Zamiarem organizatorów jest przybliżenie kulturowego bogactwa regionu zarówno jego mieszkańcom jak i tym, którzy na Górny Śląsk patrzą z dystansu i często przez pryzmat nieuprawnionych stereotypów. Jego kulturowe zasoby ukazane zostaną w swym europejskim wymiarze, który podkreśla sam fakt wpisania imprezy w program Europejskich Dni Dziedzictwa. Wyjątkowość górnośląskiego przedsięwzięcia polega na jego społecznym, oddolnym charakterze. Górnośląskie Dni Dziedzictwa są bowiem inicjatywą stowarzyszenia Młodzież Górnośląska, które zaprosiło do współpracy organizacje pozarządowe i pasjonatów lokalnej historii. To ci ostatni w dniach 16-18 września będą opowiadać zainteresowanym o wybranych obiektach, stanowiących świadectwo kulturowego bogactwa i różnorodności. Co wymaga szczególnego podkreślenia, program Górnośląskich Dni Dziedzictwa realizowany będzie na zasadzie wolontariatu. To społeczne zaangażowanie na rzecz Górnego Śląska jest samo w sobie znakomitą promocją regionu.

Górnośląskie Dni Dziedzictwa przeprowadzone zostaną w województwach opolskim i śląskim. Ich program obejmie niemal całe spektrum zjawisk kulturowych, które pozostawiły po sobie w regionie materialne ślady. Uczestnicy będą mieli okazję poczuć atmosferę życia w klasztorach potężnego niegdyś zakonu cystersów, podziwiać niezrównany kunszt twórcy iluminacji średniowiecznego kodeksu, spojrzeć na karty księgi, której nakład niemal w całości padł ofiarą religijnego konfliktu, odkryć sekrety konserwacji drewnianych kościołów, zachwycić się śmiałością twórców nowoczesnego przemysłu, ulec urokowi jednej z najpiękniejszych środkowoeuropejskich świątyń okresu międzywojennego, czy poświęcić chwilę refleksji dziełom, powstałym na gruncie zaciekłych, narodowych sporów.

Górnośląskie Dni Dziedzictwa pozwolą posmakować bogactwa regionu, w którym niczym w tyglu mieszały się wpływy z zachodu, południa, wschodu i północy. Inicjatorzy tego bezprecedensowego przedsięwzięcia pragną przekazać proste przesłanie: na Górnym Śląsku znajdziecie znacznie więcej niż się spodziewacie. Ten region to bowiem nie tylko gordyjski węzeł problemów, ale i punkt węzłowy Europy.